

Seurattu SDK 541/2022 saakka.

18.12.2014/1250

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ympäristönsuojelulain ([527/2014](#)) [9 ja 10 §:n](#) nojalla:

1 §

Tarkoitus

Tällä asetuksella pannaan täytäntöön vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta annettu Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivi (91/676/ ETY), jäljempänä *nitraattidirektiivi*.

Asetuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää lannan sekä 2 §:ssä tarkoitettujen muiden lannoitteiden käytöstä, varastoinnista ja käsittelystä sekä eläintuotannosta aiheutuvia päästöjä pintavesiin, pohjavesiin, maaperään ja ilmaan.

2 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan maa- ja puutarhatalouden harjoittamiseen.

Tätä asetusta sovelletaan lannan sekä lannoitevalmistelain ([539/2006](#)) ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisten lannoitevalmisteiden, ei kuitenkaan kalkitusaineiden, käyttöön, varastointiin ja levittämiseen.

Asetuksen 5 §:llä, 7 §:n 1 ja 5–8 momentilla, 8 §:llä, 10 §:n 1–3, 5–8 ja 10 momentilla ja 11–13 §:llä pannaan täytäntöön nitraattidirektiivin 4 ja 5 artiklat, jotka muodostavat yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 liitteessä II säädettyjen täydentävien ehtojen lakisääteisen hoitovaatimuksen 1. Lisäksi asetusta sovelletaan muihin maatilalla syntyviin lannoitteena sellaisenaan tai käsiteltyinä käytettäviin orgaanisiin sivujakeisiin.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *jaloittelualueella* eläinsuojan välittömässä yhteydessä sijaitsevaa aluetta, jota käytetään säännöllisesti eläinten jaloitteluun ja jolta kerätään lanta ja valumavedet talteen;

- 2) *kelluvalla katteella* liete- ja virtsasäiliön tai muun vastaavan säiliön nesteen pinnalle vähintään 10 cm paksuiseksi kerrokseksi tasaisesti levitettyä katetta, kuten turvetta, kevytsoraa, polystyreenirakeita tai -soraa tai muuta vastaavaa irtomateriaalia tai kelluvaa levymäistä katetta. Kelluvaksi katteeksi katsotaan myös naudan lietelanta silloin, kun se on kuorettunut;
- 3) *kiinteällä katteella* lietelanta- ja virtsasäiliön tai muun vastaavan säiliön nestepinnan yläpuolella olevaa kiinteästi asennettua katetta, joka estää sadeveden pääsyn säiliöön ja vähentää kaasujen haihtumista;
- 4) *kokonaistypellä* orgaanisista lannoitevalmisteista, sivujakeista ja lannasta määritetty tyyppi, joka on orgaanisen ja epäorgaanisen tyypin yhteenlaskettu kokonaismäärä;
- 5) *kompostoinnilla* maatilalla tapahtuvaa lannan ja muiden orgaanisten materiaalien käsittelyä hapellisissa olosuhteissa tasalaatuisesti kompostiksi, ei kuitenkaan koneellista käsittelyä rumpukompostorissa tai vastaavassa laitteessa;
- 6) *kuivalannalla* lantaa, josta virtsa on erotettu. Kaikista kiinteistä lannoista (kuivalanta, kuivikelanta, kuivikepohjalanta) sekä lietelannasta tai mädätetystä lannasta separoimalla erotetusta kuivajakeesta käytetään yhteisnimitystä kuivalanta;
- 7) *kuivikelannalla* lantaa, jossa virtsa on kokonaan imeytynyt kuivikkeeseen;
- 8) *kuivikepohjalla* eläinsuojan pohjaa peittävää, lantaa ja virtsaa sitovaa kuivikekerrosta, johon lisätään kuivikkeita tarvittaessa ja jonka vaihtoväli on useita kuukausia;
- 9) *laitumella* yksi- tai monivuotisia nurmi- tai rehukasveja kasvavaa peltoaluetta, jolta tuotantoeläimet syövät rehua;
- 10) *lannalla* käsittelemätöntä ja käsiteltyä tuotantoeläinten sontaa ja virtsaa, joka voi sisältää myös kuiviketta ja vettä;
- 11) *lannoitteiden sijoittamisella* lietelannan, virtsan ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden levittämistä laitteella, joka leikkaa pellon pintaan viillon lietelannan, virtsan tai lannoitevalmisteen valuttamista tai ruiskuttamista varten;
- 12) *lannoitteilla* orgaanisia ja epäorgaanisia aineita ja valmisteita, jotka on tarkoitettu edistämään kasvien kasvua tai parantamaan sadon laatua ja joiden vaikutus perustuu kasvinravinteisiin;
- 13) *liukoisella tyyppellä* veteen tai laimeaan suolaliuokseen liukenevaa ammonium- ja nitraattityppeä sekä liukoista orgaanista tyyppiä;
- 14) *maa- ja puutarhataloudella* nautojen, sikojen, hevosten, siipikarjan, lampaiden, turkiseläinten tai muiden vastaavien tuotantoeläinten kasvattamista ja pitämistä, maatalous-, puutarha- ja peltoenergiakasvien viljelyä sekä pellon muuta maatalouskäyttöä;
- 15) *muokkauksella* lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevityksen jälkeen tehtävää sekoittamista peltoon riittävään syvyyteen tarkoitukseen soveltuvalla muokkauslaitteella;
- 16) *orgaanisella lannoitevalmisteella* lannoitevalmisteista annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelma

24/11) liitteen I kohdassa IB (orgaaniset lannoitteet, pois lukien 1B3 kohdan orgaaniset lannoitteet, joiden teho perustuu pääosin muihin vaikutuksiin kuin kasvinravinteisiin), IC (orgaaniset kivennäislannoitteet, 3A2 (orgaaniset maanparannusaineet) ja 3A5 (maanparannusaineina sellaisenaan käytettävät sivutuotteet, pois lukien kuituliete sekä käytetyt sienimö- ja turvekasvualustat, joista ravinteet on jo hyödynnetty) mainittuja lannoitevalmisteita; orgaanisilla lannoitevalmisteilla tarkoitetaan myös jäljempänä määriteltyjä orgaanisia sivujakeita; (15.10.2015/1261).

17) *orgaanisilla sivujakeilla* maa- ja puutarhatalouden harjoittamisessa muodostuvia kiinteitä ja nestemäisiä orgaanisia jakeita, jotka eivät ole lannoitevalmisteista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa määriteltyjä lannoitevalmisteita, kuten säilörehun puristeneste ja jaloittelualueiden valumavedet;

18) *pohjavesialueella* geologisin perustein rajattavissa olevaa aluetta, jolla sijaitseva maaperän muodostuma tai kallioperän vyöhyke mahdollistaa merkittävän pohjaveden virtauksen tai vedenoton;

19) *tiivispohjaisella* tiivydeltään vähintään asfalttia vastaavaa ehjää pintaa asianmukaisine pohjakerrosrakenteineen, jolta lanta ja valumavedet voidaan kerätä talteen;

20) *tulvanalaisella alueella* aluetta, joka jää tulvan alle useammin kuin keskimäärin kerran 20 vuodessa eikä sitä ole suojattu tulvapenkereillä tai muilla pysyvillä rakenteilla;

21) *tuotantoeläimellä* elintarvikkeiden, villan, nahan tai turkisten tuotantoon tai muuhun maataloustuotantoon tai muussa vastaavassa tarkoituksessa kasvatettavaa tai pidettävää eläintä;

22) *työteknisellä ja hygieenisellä syyllä* työteknisellä syyllä kelirikkoa ja lantalalaitteiden rikkoutumista tai muuta vastaavaa syytä ja hygieenisellä syyllä lannan sisältämää taudinaiheuttajaa;

23) *ulkotarhalla* aidattua, jaloittelualuetta laajempaa aluetta, jossa eläimiä kasvatetaan yleensä ympärivuotisesti. Ulkotarhassa voi sijaita sääsuoja sekä ruokinta- ja juottopaikat. Ulkotarha voi sisältää myös jaloittelualueen.

24) *valtaojalla* kaivettua avouomaa, jonka tarkoituksena on kerätä kuivatusalueen piiri-, sarka- ja salaojista tulevat vedet sekä yläpuoliselta valuma-alueelta tulevat vedet ja johtaa ne pois kuivatusalueelta;

25) *vesistöillä* vesilain (587/2011) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista vesistöä;

26) *vesitiiviillä rakenteella* rakenteita, jotka estävät lannan sekä virtsan ja muiden nesteiden joutumisen maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin.

4 §

Varastointitilojen, jaloittelualueiden ja ruokinta- ja juottopaikkojen sijoittaminen

Lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilaa, tuotantoeläinten jaloittelualueita ja ulkotarhojen ruokinta- ja juottopaikkoja ei saa sijoittaa:

1) pohjavesialueelle, ellei maaperäselvitysten perusteella osoiteta, että tällaiselle alueelle sijoittaminen ei aiheuta pohjavesien pilaantumista tai sen vaaraa;

2) tulvanalaiselle alueelle;

3) alle 50 metrin etäisyydelle vesistöstä, talousvesikäytössä olevasta kaivosta tai lähteestä;

4) alle 25 metrin etäisyydelle valtaojasta tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisesta norosta.

5 §

Lannan varastointi

Tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee olla lannan varastointitila (*lantala*). Lantalan tilavuuden tulee riittää vähintään 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Noudatettavat lantaloiden vähimmäistilavuudet eri lantalajeille ja prosessoiduille lannoille on esitetty liitteessä 1. Lantalan vähimmäistilavuuden laskemisessa voidaan ottaa huomioon viljelijöiden yhteiset lantalat ja pihattojen kuivikepohjat sekä samana laidunkautena laitumelle jäävä lanta. Naudoilla, lukuun ottamatta ympärivuotisesti ulkona kasvatettavia lajeja, huomioon voidaan ottaa enintään neljän kuukauden aikana laitumelle jäävä lanta. Vähimmäistilavuudesta voidaan poiketa, jos lantaa luovutetaan sellaiselle hyödyntäjälle, joka voi vastaanottaa sitä ympäristönsuojelulain 27 §:n nojalla myönnetyn luvan perusteella tai jos lantaa luovutetaan toiselle tilalle edellä säädetyllä tavalla varastoitavaksi lantalassa.

Jos tilalla kertyy varastoitavaa kuivalantaa enintään 25 m³ vuodessa tai jos tilalla varastoidaan kerrallaan enintään 25 m³ kuivalantaa, voidaan lanta varastoida lantalan sijaan tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka katetaan peitteellä.

Myös tilalla, joka ottaa vastaan ja varastoi lantaa, tulee olla lantala, joka mitoitetaan vuosittain vastaanotettavan määrän mukaan. Lantala ei kuitenkaan edellytetä, jos lanta säilytetään pellolla levitystä odottamassa jäljempänä 10 §:n 4 momentissa säädetyllä tavalla.

6 § (15.10.2015/1261)

Pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointi

Tilalla, joka vastaanottaa ja varastoi orgaanisia lannoitevalmisteita, tulee olla vastaanotettavan määrän mukaan mitoitettu vesitiivis varastointitila.

Orgaanista lannoitevalmistetta, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia, voidaan varastoida myös aumassa.

Varastoinnista ei saa aiheutua vesistön pilaantumista tai sen vaaraa. Varastointi aumassa on aina kielletty pohjavesialueella ja tulvanalaisella alueella.

Auma on sijoitettava kantavalle peltoalueelle ja kaltevalla pellolla lähelle pellon yläreunaa. Aumaa ei saa sijoittaa alle 100 metrin etäisyydelle vesistöstä, valtaojasta tai talousvesikaivosta eikä alle viiden metrin etäisyydelle ojasta. Auman pohjalle on levitettävä vähintään 20 senttimetrin nestettä sitova kerros ja auma on peitettävä tiiviillä peitteellä. Lisäksi aumantekopaikalta on poistettava lumi ja alusta on muotoiltava siten, että nesteiden pääsy ympäristöön estyy.

Yhteen aumaan on sijoitettava vähintään yhden hehtaarin alalle tai enintään koko lohkolle ja siihen rajautuville lohkoille levitettävä määrä orgaanista lannoitevalmistetta. Aumaan

varastoitu orgaaninen lannoitevalmiste on levitettävä viimeistään vuoden kuluttua auman perustamisesta.

Paikalle, jolla auma on sijainnut, saa sijoittaa uuden auman kahden väli vuoden jälkeen.

Mitä 1–6 momentissa säädetään orgaanisten lannoitevalmisteiden vastaanottamisesta ja varastoinnista koskee myös tilalle vastaanotettavaa kuivalantaa, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia.

7 §

Rakenteelliset vaatimukset

Lannan ja pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilojen, lantakourujen ja muiden lannan johtamiseen tarkoitettujen rakenteiden tulee olla vesitiiviit.

Kompostointi on tehtävä tiivispohjaisella alustalla tai rakenteiden tulee olla muutoin vesitiiviit.

Kompostin, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia, jälkikypsytyks voidaan tehdä aumassa noudattaen, mitä 6 §:n 3–6 momentissa säädetään. Jälkikypsytyksauman peitteeltä ei kuitenkaan vaadita 6 §:n 4 momentin mukaista tiiviyttä. (15.10.2015/1261).

Lietelantalat ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointitilat tulee kattaa kiinteällä tai kelluvalla katteella ammoniakkipäästöjen ja hajuhaittojen vähentämiseksi. Kuivalannan ja kuiva-ainepitoisuudelta sitä vastaavan orgaanisen sivujakeen ja orgaanisen lannoitevalmisteen varastointitila tulee kattaa tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään.

Rakenteiden ja laitteiden tulee olla sellaiset, ettei lannan tai orgaanisten lannoitevalmisteiden siirron, käsittelyn ja varastointitilan tyhjennyksen aikana pääse nesteitä ympäristöön. Kuormaaminen tulee tehdä kovapohjaisella alustalla, joka kestää koneiden painon ja liikkumisen ja jolta voidaan tarvittaessa kerätä varissut tai imeytynyt lanta tai orgaaninen lannoitevalmiste talteen. (15.10.2015/1261).

Pysyvien ruokintapaikkojen tulee olla katetut ja tiivispohjaiset ja niille kertyvä lanta on poistettava riittävän usein. Kattamisvaatimus ei kuitenkaan koske toiminnallisesti eläinsuojan yhteydessä sijaitsevien ulkotarhojen ja jaloittelualueiden pysyviä ruokintapaikkoja. (15.10.2015/1261).

Jaloittelualueita on hoidettava siten, ettei pinta- ja pohjavesiin aiheudu ravinnepäästöjä.

Säilörehun valmistuksessa syntyvä puristeneste on otettava talteen ja varastoitava tiiviissä säiliössä, ellei sitä käsitellä erillisessä puhdistamossa.

8 § (15.10.2015/1261)

Kuivalannan varastointi poikkeustilanteessa

Tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläintenpidosta, voidaan kuivalantaa, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia, työteknisen tai hygieenisen syyn vaatiessa varastoida aumassa.

Kuivalannan varastoinnissa 1 momentissa tarkoitettussa poikkeustilanteessa noudatetaan mitä 6 §:n 3–6 momentissa säädetään. Mainitun pykälän 5 ja 6 momenttia ei kuitenkaan